МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Мета та завдання навчальної дисципліни «Латинська мова»

Мета курсу – формування у студентів вмінь та навичок читання лексичних одиниць у межах професійної тематики.

Завдання курсу – засвоєння необхідного мінімуму латинської агробіологічної термінології; засвоєння системи латинської фонетики та граматики; набуття навичок граматичного аналізу та перекладу агробіологічних термінів.

Програма навчальної дисципліни «Латинська мова»#1

- **Тема 1.** Стислі відомості з історії латинської мови. Латинський алфавіт.
- **Тема 2.** Дифтонги. Диграфи. Довгі та короткі склади. Наголос.
- **Тема 3.** Історія становлення біологічної термінології та номенклатури.
- **Тема 4.** Частини мови. Граматичні категорії іменників.
- **Тема 5.** Граматичні категорії прикметників.
- **Тема 6.** Загальні відомості про таксономічні категорії. Біномінальні назви. Назви сімейств.
- **Тема 7.** Латинські назви гібридів та культурних рослин.

Програма навчальної дисципліни «Латинська мова»#2

- **Тема 8.** Числівник. Кількісні та порядкові числівники.
- **Тема 9.** Інформативний зміст латинських назв рослин і тварин.
- **Тема 10.** Префіксація.
- **Тема 11.** Тавтоніми.
- **Тема 12.** Уніноміальні назви рослин і тварин.
- **Тема 13.** Видатні ботаніки. Етимологічний довідник.

Утративши значення мови міжнародного спілкування, латина сьогодні залишається джерелом творення міжнародних номенклатур, наукової лексики.

Наразі знання латинської мови необхідне спеціалістам різних галузей науки, оскільки соціально-політичні, філологічні, математичні, технічні, медичні, юридичні та інші наукові терміни походять переважно з латинської мови.

У наші дні латинська мова — це своєрідний будівельний матеріал, з якого творяться нові терміни. Адже жодна галузь науки не може обійтися без знання основ термінології, яка формується на базі латинської мови.

Латинські та грецькі слова, спеціальні терміни, необхідні кваліфікованому спеціалісту і освіченій особистості:

аудіо, відео, антена, монітор, диск, акваріум, декан, стипендія, квадрат, інтервал, сегмент, гравітація, мембрана, гібрид, пігмент, паразит, фермент і т.д.

Латинські запозичення в українській мові переважно книжного походження. За значеннями їх можна звести до таких основних груп:

А) **терміни науки і техніки:** дедукція, індукція, реакція, формула, аргумент, мотор, контакт, дистиляція, детермінізм, меридіан, префікс, прогресія, субстанція, трансляція, дифузія;

Б) **юридична термінологія:** адвокат, апеляція, нотаріус, прокуратура, цивільний, юрист, юстиція;

В) **соціально-політична лексика:** клас, диктатура, агітація, оратор, конституція, адміністрація, статут, секретар, консул;

Г) **освітня термінологія:** аудиторія, лекція, лектор, конспект, студент, декан, ректор, екзамен, університет, факультет;

Ґ) **медична лексика:** ангіна, ампутація, аускультація, консиліум, ординатор, туберкульоз, фурункул, перкусія, трансфузія;

Д) **слова з галузі мистецтва:** декламація, дуодецима, гумор, фабула.

Globus
Systema
Crater
Status
Summa
Disciplina
Exemplar
Imperator

Карта Римської імперії

Походження латинської мови

Індоєвропейські мови

Славянські

Балтийські

Германські

Індійські

Іранські

Древнєгрецький

Новогрецький та інші.

Романські мови

Італійська

Французька

Іспанська

Португальська

Ретороманська

Румунська

Молдавська

Карл Лінней (1707-1778)

Карлом фон Ліннеєм було започатковано в XVIII столітті єдині в науці імена з подвійних назв рослин і тварин на латинській мові.

Видатні заслуги К. Ліннея:

- увів точну й конкретну термінологію в описи рослин і тварин;
- запровадив подвійну (біноміальну) біологічну номенклатуру;
- відкрив і описав близько 2000 видів рослин;
- запропонував нову класифікацію рослин;
- систематизував майже весь накопичений матеріал з ботаніки та зоології;
- визначив такі таксономічні категорії, як рід, порядок, клас.

Колір — color (колорит);
пляма — macula (макулатура);
білий — albus (альбом);
чорний — niger (Нигерія);
червоний — ruber (рубін);
золотистий — chryseos (хризантема).

Приклади:

Sorghum becolor – сорго двоколірне

Ribes rubrum – смородина червона

Solanum nigrum – пасльон чорний

Lamium album – яснотка біла або глуха кропива

Vanilla planifolia

Gladiolus

Calendula officinalis

Міжнародні комітети з номенклатур

- 1969 рік - Міжнародний кодекс номенклатури культурних рослин
- 1994 рік - XV Міжнародний ботанічний конгрес прийняв чинний Міжнародний кодекс ботанічної номенклатури
- 1 січня 2000 року вступило в силу четверте видання Міжнародного кодексу зоологічної номенклатури
- Чинний кодекс номенклатури бактерій був прийнятий на міжнародному конгресі у 1975 році

Дякую за увагу!